

ינואר 2020

**תכנית מלגות ה ות"ת לבתרי-דוקטורנטים מצטיינים בני החברה הערבית - תקנון והנחיות
למחזור תשפ"א**

פרק א' - תקנון התוכנית:

א. כלל

1. בהמשך לתכנית להרחבת הנגישות להשכלה הגבוהה לבני החברה הערבית (ערבים, דרוזים, צ'רקסים, ובדויים) החליטה הוועדה לתכנון ולתקצוב לפעול לקידום ייצוגם של ערבים במוסדות להשכלה גבוהה, ובין היתר לכוון תכנית מלגות לבתרי דוקטורנטים מצטיינים בני חברה זו החל משנה"ל תשע"ד.

2. מטרת התכנית הן :

- לסייע לדוקטורנטים ערבים מצטיינים מאוניברסיטאות המחקר בישראל לצאת להשתלמות (פוסט דוקטורט) באוניברסיטאות מובילות בחו"ל, במטרה לקלוט אותם עם סיום ההשתלמות כחברים בסגל האקדמי באוניברסיטאות או במכללות האקדמיות בישראל.
- בטווח הארוך, להביא להגדלת מספר חברי הסגל האקדמי מבני החברה הערבית.

ב. המלגות

1. במסגרת התכנית תעניק ות"ת עד 14 מלגות חדשות מידי שנה.
2. כל אוניברסיטת מחקר רשאית להגיש עד שני מועמדים לקבלת המלגות במסגרת התכנית.
3. גובה המלגה הינו 20 אלף דולר לשנה (במחירי תקציב תשפ"א)
4. המלגה תינתן לתקופה של שנתיים.
5. המלגה מיועדת לסיוע במימון ההוצאות להלן: הוצאות מחיה, כרטיסי טיסה למלגאי ולמשפחתו והוצאות בגין מעבר המשפחה לחו"ל.

ג. תנאים כלליים לבחירת המועמדים

1. המועמדים אשר יוגשו יענו על התנאים הבאים :

- המועמדים שיוגשו ע"י אוניברסיטאות המחקר התקבלו להשתלמות בחו"ל וזכו במילגת קיום מהמוסד הקולט או מהמוסד השולח או כל מלגת פוסט דוקטורנט אחרת, ובכוונתם לצאת ללימודי פוסט דוקטורט בחו"ל לתקופה שלא תפחת משנתיים. יש לפרט באילת מלגות זכה המועמד.
- על המועמדים לקבל את התואר השלישי שלהם לא יאוחר משנה לאחר היציאה להשתלמות או שביום היציאה להשתלמות לא חלפו למעלה מארבע שנים ממועד קבלת התואר השלישי שלהם.
- ההשתלמות תתקיים באחת מהאוניברסיטאות המובילות בעולם.

- ההשתלמות תתמקד בפעילות מחקרית בתחומו המדעי של המועמד.
- במשך תקופת ההשתלמות יקדיש המועמד את מלא זמנו לפעילות האקדמית באוניברסיטה בה הוא משתלם.
- המוסד השולח יקבל מהמועמד ויעביר לות"ת את הצהרתו כי לקראת השלמת ההשתלמות בחו"ל יפנה אל מוסדות אקדמיים בארץ (אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות) לרבות האוניברסיטה השולחת, בבקשה להצטרף כחבר סגל, ובמידה שיקבל הצעה כזו אכן יצטרף אל אחד מהם כחבר סגל.
- במידה ויחליט המילגאי לא לחזור לאחד המוסדות בארץ, למרות שקיבל הצעה כנ"ל, הוא ידרש להחזיר את המילגה.
- המלגות מיועדות לכלל בני החברה הערבית. במסגרת תכנית זו לא יוגשו מועמדים אשר היו בעבר בעלי מינוי כחבר סגל אקדמי בכיר (מדרגת מרצה או דרגה מקבילה ומעלה), במסלול הרגיל, במוסד אקדמי כלשהו בארץ או בחו"ל;

ד. נהלי דיווח ותשלום

1. כל אוניברסיטה תבחר את המלגאים מטעמה **בתהליך פנימי** ובכפוף לתנאים המפורטים בסעיף ג' לעיל.

האוניברסיטה תגיש לות"ת לות"ת עד ליום **3.5.2020** באמצעות לשכת הרקטור, את תיקי המועמדים לקבלת המלגה. **הגשת המועמדים החל ממחזור תשפ"א הינה מקוונת, והמוסד יעלה את תיקי המועמדים בקבצי פ.ד.פ (קובץ אחד לכל תיק מועמד) למערכת הממוחשבת של מלגות הות"ת בהתאם להנחיות שימסרו למוסדות.**

יש לצרף לחומר התחייבות החתומה על ידי רקטור האוניברסיטה על עמידה בקריטריונים לקבלת המלגה של כל אחד מהמלגאים. בנוסף תצרף האוניברסיטה לגבי כל מועמד: קורות חיים, המלצה ממנחה הדוקטורט והמלצות אקדמיות נוספות.

ועדת ההיגוי של הות"ת בענין החברה הערבית, תוודא עמידת המועמדים בתנאים ותאשר את המועמדים באופן סופי.

בתום כל שנה אקדמית תגיש האוניברסיטה לות"ת דו"ח שנתי ובו:

- דיווח כספי על התשלומים שהועברו למלגאים בשנת הלימודים הנוכחית בהתאם לתנאים ולמגבלות כפי שצוינו בסעיף ג' של התקנון, חתום ע"י מנהל הכספים של האוניברסיטה.
- דיווחים אקדמיים על כל מלגאי בנפרד יוכנו על ידי המוסד בתום השנה האקדמית ויועברו לות"ת. הדו"חות יכללו דיווח קצר של כל מלגאי על עבודתו ודיווח קצר של המנחה על תרומתו של המלגאי לעבודת קבוצת המחקר שהוא עומד בראשה (לא יותר מעמוד אחד עבור כל מלגאי).

הדוח הכספי והדוח האקדמי לגבי מלגאי תשע"ו יועברו לות"ת עד ליום 1.7.2019 ע"י רקטור האוניברסיטה בצירוף מכתב נלווה.

2. על סמך דיווחים אלו תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין אותה שנה.

פרק ב' - הנחיות למינוי, הרכב וסדרי עבודה של ועדת השיפוט לתוכנית.

- הוועדה תורכב מחברי סגל אקדמי בכיר במסלול הרגיל בדרגת פרופסור.
 - **אופן מינוי הוועדה** - חברי הוועדה והיו"ר ימונו ע"י מליאת ות"ת. כתב המינוי שלהם ייחתם על ידי יו"ר ות"ת.
 - **נציגות חברי מל"ג ות"ת בועדה** - ככלל, בכל ועדה ימונה לפחות חבר ות"ת או חבר מל"ג אחד מכהן.
 - **גודל הוועדה** - לוועדה ימונו 5-7 חברים (לרבות יו"ר הוועדה).
 - **הייצוג בועדה** - בהרכבי הוועדה יהיה ייצוג לתחומי לימוד בהתאם לעיסוקה של הוועדה, לסוגי המוסדות השונים, למגזרי ומגדרי אוכלוסיה שונים וכן למגוון גילאי. שיקול מרכזי בבחירת החברים בועדה יהיה מומחיותם ומצוינותם בתחום בו ניתנות המלגות: מדענים מובילים הפעילים במחקר, היודעים לזהות מצוינות אקדמית ואת הדור של מובילי המחקר המדעי בישראל בעתיד. על חברי ועדות השיפוט להיות חברי סגל פעילים צעירים, למשל כאלה הנמנים על האקדמיה הישראלית הצעירה, וכאלה שזכו בקרנות תחרותיות מובילות, דוגמת זו של המועצה האירופית למחקר ERC, וכ"ו.
 - **מגבלות על כהונת נושאי תפקידים בועדה** - בעלי התפקידים המפורטים להלן או תפקידים הדומים מהותית לתפקידים אלו, יהיו מנועים מלכהן בועדה:
 - א. חבר הוועד הפועל, חבר הוועד המנהל, חבר הדירקטוריון, חבר הוועדה המתמדת, חבר וועדת הקבע וכיו"ב;
 - ב. נשיא, סגן נשיא, משנה לנשיא, מנכ"ל, רקטור;
 - ג. דיקן פקולטה, דיקן מכללה וסגניהם, דיקן סטודנטים, מנהל בית ספר, ראש בית ספר, למעט בית ספר שהינו חלק מפקולטה ומעמדו כשל חוג במוסד;
 - ד. בעלי תפקידים בגוף אשר לו סמכויות מקבילות של אסיפה כללית של עמותה או חברה לתועלת הציבור;
 - ה. חברי ועדה הוועדה יחתמו על התחייבות להימנע מניגוד עניינים.
 - ו. חברי ועדה הוועדה ימנעו מכל פעולה שיש בה חשש לניגוד עניינים בין מילוי תפקידם בוועדה לבין מילוי תפקידיהם האחרים, או לבין ענייניהם האישיים וימנעו מטיפול במסגרת תפקידם בוועדה בנושאים שבהם מעורבים גורמים אשר נמצאים עימם בקשר אישי או עסקי;בסעיף זה –
- "עניין אישי" – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהחבר או קרובו מנהלים או עובדים בתפקיד ניהולי בו, או עניין של גוף שיש לכל אחד מהם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזכות הצבעה;

"קרוב" – בן זוג, הורה, בן, בת ובני זוגם, אח או אחות וילדיהם, גיס, גיסה, דוד, דודה, חותן, חותנת, חם, חמות, חתן, כלה, נכד או נכדה, לרבות חורג או מאומץ, וכן אדם אחר הסמוך על שולחנו של חבר.

חברי הועדה לא יצביעו ולא ישתתפו בדיון לגבי מועמד שהוצע ע"י מוסד להשכלה גבוהה בו הם מועסקים.

- **שמירה על סודיות** - חברי הועדה יימנעו ממסירת מידע אודות דיוני הועדה, לרבות מסירת מסמכים, פרוטוקולים, החלטות ועוד ויחתמו על הסדר מתאים; המידע יימסר באמצעות מינהל המועצה להשכלה גבוהה בלבד.

- **תקופת הכהונה בועדה** - חברי הועדה והיו"ר ימונו לתקופות של שלוש שנים עם אפשרות הארכה לשלוש שנים נוספות בלבד, כאשר מומלץ שהחלפת חברי הועדה תיעשה בצורה מדורגת.

- **התכנסות הועדה:**

- הועדה תתכנס פעם בשנה במועד שיקבע ע"י יו"ר הועדה, בדרך כלל כחודש לאחר קבלת תיקי המועמדים.

- סדר היום וכל החומר הנוגע לדיון יופצו לכל חברי הועדה 7 יום לפחות לפני מועד הישיבה.

- קוורום לקיום ישיבת הועדה יהיה 3 מחברי הועדה וביניהם יושב הראש; החלטות הועדה באשר לגיבוש רשימות הזוכים תתקבלנה בהצבעה ברוב קולות של החברים הנוכחים בישיבה.

- במקרים חריגים ודחופים וע"פ החלטת היו"ר שתנומק בפרוטוקול, ניתן יהיה לקבל החלטות באמצעות הדואר האלקטרוני, ובלבד שהועדה קיימה דיון בנושא במסגרת ישיבה, או באמצעים אלקטרוניים המאפשרים דיון מקביל של כל חברי הועדה ובלבד שלא היתה התנגדות של מי מהחברים לקבלת ההחלטה באופן זה.

- **תיעוד פעילות הועדה ודיווח** -

- א. ישיבות הועדה והחלטותיהן יתועדו בפרוטוקול שיאושר ע"י יו"ר הועדה ויכלול את עקרי הדברים והדעות שנאמרו בישיבה.

- ב. החלטות הועדה תהיינה מנומקות ומבוססות ותפרטנה, בין היתר, את מידת עמידת המועמדים בקריטריונים לקבלת המלגות.

- ג. הועדה תגשנה לפרוים יושבי הראש של הועדה בראשות יו"ר ות"ת דיווח על פעילותן, שיכלול, את סיכום ישיבת הועדה ומידע מפורט לגבי הזוכים.

- מלבד גיבוש המלצה רשימת הזוכים במלגות רוטנשטרייך בכל תחום, תגבש הועדה גם רשימת עתודה מדרגת של שני מועמדים, למקרה שאחד הזוכים לא יממש את המלגה. רשימת העתודה היא לפי תחומים, ולא תתאפשר הפעלת רשימת עתודה של תחום אחד עבור תחום אחר.

- כמו כן, תתייחסנה הועדה במסגרת עבודתן לנושא המגדרי במלגות רוטנשטרייך: בתוך זה, תגבשנה הועדה בסיום עבודתן דיווח על מספר המועמדים בכל תחום באותו מחזור, לפי שיוך מגדרי (גברים, נשים) וכן דיווח על מספר המומלצים לזכיה בכל תחום באותו מחזור, לפי שיוך מגדרי (גברים, נשים)

הסדרת עבודת הועדה והפיקוח עליה

- **מדיניות** - המדיניות המהווה את הבסיס לפעילות הוועדה, תקבע ע"י ות"ת.